

Abstrakt

Práce pojednává o otázkách souvisejících s aplikací transplantačního zákona. Zaměřuje se na posouzení stávající právní úpravy transplantací, označení problematických oblastí transplantačního práva a možnosti jejich nápravy. Práce je rozdělena na několik částí. V úvodu se zabývá historií a vývojem transplantační medicíny, dále obsahuje popis stávající právní úpravy a stručný odkaz na mezinárodní úpravu. Těžiště práce je v rozboru nedostatků české právní úpravy a zdůraznění interdisciplinární povahy transplantačního práva. Na závěr je rozebrána změna transplantačního zákona chystaná ministerstvem zdravotnictví.

Český transplantační zákon je právní úpravou moderní a respektující mezinárodní závazky. Charakter úpravy je dán jeho základními aspekty – zásadou předpokládaného souhlasu ve spojení s právně garantovanou zárukou respektování relevantně vyjádřeného nesouhlasu, upřednostněním zemřelého dárce před žijícím, principem spravedlnosti při alokaci orgánů čekajícím pacientům, dodržováním zásady piety při nakládání s mrtvým tělem a zákazem finančního prospěchu.

Mezi obtíže, s nimiž se české transplantační právo potýká, patří nevyváženost úpravy odběru orgánů zemřelým cizincům, velmi neuspokojivá míra informovanosti veřejnosti odborné i laické, vytvoření eticky konfliktní situace v případě odmítnutí odběru rodinou zemřelého dárce, nedostatek finančního zajištění transplantačního programu a v neposlední řadě nepoměr mezi původcem a zpracovatelem při účasti na finančním prospěchu z biologického materiálu.

Práce rozebírá způsoby řešení některých nedostatků navržených v chystané novele transplantačního zákona a upozorňuje na další, které zůstávají neřešené. Hluběji se zabývá otázkou přípustnosti odmítání odběru orgánů od zemřelých dárců příbuznými a možností vyvodit odpovědnost zdravotnického pracovníka při neprovedení odběru. Doporučuje změny některých ustanovení právní úpravy a zdůrazňuje nutnost aktivně pracovat na zvýšení informovanosti veřejnosti o základních aspektech českého transplantačního práva.